

prof. dr hab. Elżbieta Rudnicka-Fira
Instytut Filologii Polskiej
Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie
30-084 Kraków, ul. Podchorążych 2
e-mail: erfira@wp.pl

Recenzja osiągnięć naukowych, dydaktycznych, organizacyjnych ze szczególnym uwzględnieniem osiągnięcia naukowego dr Małgorzaty Kułakowskiej w związku z procedurą zmierzającą do nadania jej stopnia doktora habilitowanego nauk humanistycznych w dyscyplinie językoznawstwo

I. Uwagi wstępne

Pani dr Małgorzata Kułakowska jest absolwentką Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie. Studia ukończyła w 1994 roku. Tytuł magistra otrzymała na podstawie pracy pt. *Rozwój słownictwa staropolskiego na przykładzie pierwszej części Psalterza floriańskiego i Psalterza puławskiego*, napisanej pod kierunkiem prof. dr hab. Barbary Greszczuk. Po ukończeniu studiów Habilitantka rozpoczęła pracę zawodową jako nauczycielka w Szkole Podstawowej nr 8 w Rzeszowie. W roku 1995 została zatrudniona na etacie asystenta w Zakładzie Polszczyzny Historycznej i Dialektologii Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie (późniejszy Uniwersytet Rzeszowski), później adiunkta, starszego wykładowcy, gdzie pracuje do dziś (od stycznia 2019 r. - na etacie adiunkta dydaktycznego w Zakładzie Języka Polskiego w Instytucie Polonistyki i Dziennikarstwa Uniwersytetu Rzeszowskiego). Należy odnotować, że w okresie jednego roku (2015 – 2016) przebywała za granicą, gdzie pracowała na stanowisku referenta do spraw obsługi konsularnej w Wydziale Konsularnym Ambasady RP w Kijowie.

Praca na uczelni wiązała się z podjęciem studiów nad rozprawą doktorską, którą Pani Kułakowska napisała pod kierunkiem prof. dr hab. Barbary Greszczuk, kontynuując swoje zainteresowania staropolszczyzną. Dysertacja pt. *Psalterz puławski – porównawcze studium*

leksykalne: na materiale psalterzy staropolskich (pozytywnie zrecenzowana przez prof. dr hab. Krystynę Kleszczową i prof. dra hab. Stanisława Koziałę), stała się podstawą do uzyskania przez Panią Małgorzatę Kułakowską w 2004 roku (na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Rzeszowskiego), stopnia doktora nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa polskiego.

Należy dodać, iż Habilitantka posiada również tytuł zawodowy logopedy, który uzyskała w 2014 roku po ukończeniu Podyplomowych Studiów Logopedii na Uniwersytecie Rzeszowskim.

Zainteresowania naukowe dr Małgorzaty Kułakowskiej staropolszczyzną ukształtowały się jeszcze w czasie studiów filologicznych i zaowocowały pracą magisterską (por. wyżej), później też rozprawą doktorską (o podobnej tematyce, zob. wyżej) oraz kilkoma innymi artykułami (o czym poniżej). W obrębie jej zainteresowań naukowych znajduje się jeszcze język młodzieży, zwłaszcza zrzeszonej w ZHP oraz język środowiskowy (2 artykuły przed obroną doktoratu), a po uzyskaniu stopnia doktora, jak twierdzi, kontynuuje wcześniej podjęte problemy badawcze „w zakresie analizy językowego obrazu świata w tekstach religijnych” (Autoreferat, s.2). Ponadto zajmuje się zagadnieniami z zakresu dydaktyki historii języka polskiego oraz glottodydaktyki oraz – jak pisze w Autoreferacie (s.2) - analizą językowego obrazu świata, która „została wykorzystana do badania nazw własnych” (publikacje z tego zakresu tworzą cykl, który Habilitantka wskazuje jako osiągnięcie naukowe). W sumie dorobek naukowy dr Małgorzaty Kułakowskiej liczy ok. 40 publikacji - w tym 1(bardzo dobry) podręcznik akademicki *Na tropach przeszłości języka. Fonetyka* (współautorski z Agnieszką Myszką) i 39 artykułów, z których 14 zostało opublikowanych przed doktoratem (o czym wspomnę poniżej), a 25 (w tym 9 współautorskich) po uzyskaniu stopnia doktora - 6 spośród nich (samodzielnych) zostało wskazanych jako osiągnięcie naukowe. Kilka artykułów oczekuje na druk lub są w przygotowaniu do druku. Aktywność naukowa Habilitantki przejawia się też czynnym udziałem (z referatami) w licznych (ok.31) konferencjach naukowych – w tym: 9 międzynarodowych zagranicznych, 17 międzynarodowych krajowych oraz 5 ogólnopolskich. Wyniki swoich badań publikuje w wydawnictwach krajowych i zagranicznych, mniej lub bardziej prestiżowych – dorobek ma zatem charakter „ogólny”, w mniejszym stopniu „lokalny”. Do dorobku naukowego dr M. Kułakowskiej należy włączyć współredakcje (z A. Myszką) dwóch części publikacji *Kultura mówienia dawniej i dziś* oraz książki pt. *Obszary polonistyki. Język -Kultura – Literatura* (cztery współredaktorki). Dokonane zestawienia pozwalają stwierdzić, iż dorobek naukowy dr

Małgorzaty Kułakowskiej pod względem ilościowym (aczkolwiek szkoda, że nie ma autorskiej monografii), jest wystarczający w postępowaniu habilitacyjnym.

II. Dorobek naukowy przed obroną pracy doktorskiej

W czasie prac nad rozprawą doktorską, napisaną pod kierunkiem prof. dr hab. Barbary Greszczuk pt. *Psalterz puławski – porównawcze studium leksykalne: na materiale psalterzy staropolskich* (obronioną w 2004 r.), Pani Małgorzata Kułakowska (jak już wcześniej wspominałam) opublikowała 14 artykułów – 11 samodzielnych i 3 współautorskie. Większość z nich była poświęcona głównie leksyce dawnych psalterzy staropolskich oraz metaforyce biblijnej, z wykorzystaniem metodologii kognitywnej. Dwa teksty dotyczyły przezwisk młodzieży i języka środowiskowego (głównie harcerzy), pozostałe zaś dydaktyki, zwłaszcza z zakresu historii języka polskiego. Pani M. Kułakowska brała też czynny udział w dwóch konferencjach międzynarodowych krajowych i 10 ogólnopolskich (wygłaszając referaty, w tym 2 współautorskie).

III. Ocena osiągnięcia naukowego wymienionego w Art. 16 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr65, poz.595, z późn. zm.) (znowelizowanej w 2011 r.) oraz pozostałego opublikowanego dorobku naukowego, a także na podstawie ROZPORZĄDZENIA Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego Dz. U. nr 196, poz. 1165

Jako zasadnicze osiągnięcie naukowe, wynikające z w/w ustawy, zatytułowane *Językowy obraz grupy ludzi w badaniach onomastycznych i leksykalnych*, Habilitantka wskazała 6 artykułów, w tym jeden w języku ukraińskim.. Teksty te były wcześniej wygłaszane na konferencjach międzynarodowych i krajowych (trzy z nich zostały wydane za granicą – na Słowacji i Ukrainie), pozostałe w kraju (Rzeszów, Kraków). Ponadto, jak pisze Habilitantka, problematyka zawarta w „osiągnięciu naukowym” została omówiona „w kolejnych przygotowywanych do druku czterech referatach...” (zob. Autoreferat, s.2), wygłoszonych na konferencjach międzynarodowych i krajowych. Niestety, do trzech z tych tekstów nie mogę się odnieść, bo fizycznie ich nie ma, nie są opublikowane (nie poszerzają zatem zakresu przedstawionej przez Habilitantkę problematyki *Językowego obrazu grupy ludzi...*), czwarty natomiast pt. *Irradiacja onomastyczna i jej funkcje w nazwach jednostek organizacyjnych*

Związku Harcerstwa Polskiego został dołączony później (po złożeniu wniosku o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego) w postaci wydruku (przed ostatecznym wydaniem całości publikacji). Należałoby też przemyśleć samo sformułowanie tytułu „osiągnięcia naukowego”, budzi ono bowiem pewne zastrzeżenia (brzmi nielogicznie, niejednoznacznie). Jak pisze Habilitantka „przedstawiony cykl jest częścią większego projektu badawczego, w ramach którego powstaje monografia pt. *Językowo-kulturowy obraz grupy dzieci utrwalony w nazwach grup (Na przykładzie nazw drużyn i gromad zuchowych)*”(Autoref., s.4); wydaje mi się, że tytuł powinien być bardziej czytelny, precyzyjnie i jednoznacznie sformułowany, a ponadto wskazuje on, iż problematyka zawarta w monografii jest zawężona w stosunku do zagadnień prezentowanych w „osiągnięciu naukowym” (dotyczy tylko dzieci!). Publikacja, jak się dowiadujemy z referatu, została zgłoszona do druku w 1918 r., ale niestety, w ocenie wskazanego osiągnięcia naukowego nie może być brana pod uwagę, bo fizycznie jej nie ma. Należałoby zatem poczekać aż się ukaze drukiem, wtedy argument byłby przekonujący i mocniejszy (tym bardziej, że w dorobku naukowym Habilitantki brak oryginalnej, autorskiej monografii).

Przedmiotem badań w prezentowanym cyklu dr M. Kułakowska uczyniła nazwy grupy ludzi, przyjmując jako główną metodologię badawczą – teorię językowego obrazu świata, która w tych badaniach jest najbardziej odpowiednia, pozwala bowiem dostrzec związki nazw z sytuacjami, w których powstają, a także ustalić system wartości funkcjonujący w danej grupie. Za podstawę naukowo-teoretyczną cyklu przyjmuje artykuł pt. *Nazwy związków stowarzyszeń i partii. Antroponimy zbiorowe czy chrematonimy?*, w którym zostały przedstawione „socjoideonimy i antroponimy jako prototypowe kategorie nazw własnych zawierające językowy obraz grupy ludzi”(Autoref., s.5). Socjoideonimy jako kategoria onimiczna, została niedawno (w 2008 r.) opisana jako część chrematonimii przez Artura Gałkowskiego; wcześniej nazwy te były traktowane jako antroponimy zbiorowe. Dlatego też badaczka uznała za istotne rozgraniczyć te dwie grupy nazw własnych i wskazać kategoriaalne cechy socjoideonimów. Po dość obszernym wstępie teoretycznym, przytaczając opinię różnych badaczy, autorka rozpatruje postawiony problem w trzech aspektach. Wskazuje na sposoby tworzenia (nominacji) antroponimów zbiorowych i socjoideonimów społecznościowych oraz na sposoby wyrażania w nich wielości obiektów, a także omawia tworzenie nazw członków zbiorowości w tego typu antroponimach i ideonimach. Artykuł w zasadzie przekonujący, chociaż przydałoby się więcej analiz materiału przykładowego uzasadniających omawiane kwestie.

Jako następne zagadnienie prezentowanego cyklu, Habilitantka wymienia odwołania do wartości (wyznawanych przez dane środowisko) w kreacji nazw grup ludzi (por. tytuł w referacie: *Nazwy wartości w językowym obrazie grupy ludzi...*, s.6, który budzi wątpliwości, jest nieprecyzyjny, niejednoznacznie sformułowany - o jakie nazwy wartości tu chodzi?!), powołując się na artykuł pt. *Nazwy harcerskie w Hufcu ZHP Rzeszów w latach 1989-2009*. Jak się dowiadujemy z artykułu, nazwy używane w harcerstwie są warunkowane zaleceniami formułowanymi przez metodyków, aby wskazywały na wartości pożądane w wychowaniu młodych ludzi i spełniały rolę wychowawczą. Na podstawie analizowanego materiału autorka wskazuje na różne typy „nazw harcerskich”, zawierających element wartościujący, co pozwala ustalić intencje kreatorów nazw (jak pisze w Autoreferacie, s.7) - „w jaki sposób za pomocą socjoideonimu tworzą językowy obraz grupy, którą nazywają”. Jest tu nieścisłość i niekonsekwencja, gdyż w artykule posługuje się terminem „ergonimy”(zob.np.s.99), ponadto występuje też pewna nieprawidłowość w sformułowaniach podtytułów (terminologia!), por. *Sposoby nominacji nazw...*(s. 99 i103).Problematyce tej Habilitantka przyporządkowuje również wygłoszony na konferencji międzynarodowej referat pt. *Deminutywa w nazwach grup dzieci*, który dopiero zamierza opublikować. Niestety, nie można go włączyć do wymienionego osiągnięcia naukowego (brak nawet wydruku komputerowego).

Podobnie, nie można też opiniować referatu pt. *Nazwy bractw rycerskich jako element budowania wizerunku grupy rekonstrukcyjnej*, którego tekst jest w druku, a który Habilitantka wskazuje w osiągnięciu naukowym jako tekst realizujący problem „ kreowania wizerunku grupy w socjoideonimach”.

Natomiast problem „irradiacji onomastycznej jako sposobu obrazowania wewnętrznych podziałów w grupie”, podany przez Habilitantkę jako kolejne zagadnienie prezentowanego cyklu, może być przyjęty do zaopiniowania na podstawie dostarczonego artykułu wydrukowanego (w pierwszej wersji, przed korektą autorską), już po złożeniu wniosku o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego). Artykuł pt. *Irradiacja onomastyczna i jej funkcje w nazwach jednostek organizacyjnych Związku Harcerstwa polskiego* pokazuje w sensowny sposób, że „nazwy gromad zuchowych oraz wchodzących w ich skład tzw. szóstek są motywowane przez wyrazy tworzące zhierarchizowane pola semantyczne, w których wyraz motywujący nazwę gromady zuchowej jest hiperonimem wobec wyrazów motywujących nazwy szóstek” (Autoref., s.8). Innym przykładem irradiacji onomastycznej przedstawionej w artykule, są serie nazw motywowanych przez wyrazy należące do tej samej grupy semantycznej, powiązane ze sobą na zasadzie asocjacji. Układ

nazw w seriach nazewniczych (zarówno w drużynach, jak i w gromadach zuchowych) buduje poczucie przynależności do grupy i ma znaczenie wychowawcze.

W swoim osiągnięciu naukowym Habilitantka umieszcza artykuł pt. *Nazewnictwo przedszkoli w województwie podkarpackim*, którego tytuł pokrywa się z tytułem zagadnienia wyłonionego w omawianym cyklu. Badając nazwy placówek, których celem jest wychowanie dzieci od 3 do 6 lat, autorka zwraca uwagę na różnice i podobieństwa oraz elementy reklamowe w nazewnictwie tych placówek w zależności od rodzaju, charakteru ich działalności (nazwy przedszkoli publicznych, katolickich, prywatnych), wyciągając sensowne wnioski poparte analizą odpowiedniego materiału. Nasuwa się jednak pytanie, czy zagadnienie poruszone w artykule (nazwy placówek, instytucji - przedszkoli) mieści się w problematyce „osiągnięcia naukowego” (*Językowy obraz grupy ludzi...*)?, jest to raczej inny problem – nazwy instytucji!

Następne zagadnienie prezentowanego cyklu Habilitantka zatytułowała: „Imiona jako wyznacznik tożsamości mniejszości narodowych, na przykładzie analizy imion Polaków mieszkających na Ukrainie i Polonii w Brazylii”. Problematykę interferencji kulturowej oraz wartości, którymi kierują się Polacy lub osoby polskiego pochodzenia (na obczyźnie) przy wyborze imienia dla dziecka lub modyfikacji własnego imienia (zbliżonego do wersji polskiej), autorka przedstawiła w dwóch pracach: *Interferencje kulturowe na przykładzie imion Polaków mieszkających na terenie Kijowskiego Obwodu Konsularnego* oraz *Imiona Polaków i osób polskiego pochodzenia w Brazylii i na Ukrainie jako przejaw interferencji kulturowej*. Obydwa teksty zostały wygłoszone na konferencjach, przy czym drugi jest na etapie przygotowania do druku – nie może być zatem brany pod uwagę w opiniowaniu dorobku Habilitantki. Pierwszy tekst został opublikowany w monografii „Onomastyka-neohumanistyka – nauki społeczne” w 2018 r. Autorka poddała analizie imiona zapisane we wnioskach o przyznanie Karty Polaka, co pozwoliło jej zauważyć silną interferencję kulturową w imionach Polaków mieszkających na Ukrainie i różne jej przejawy, które zostały omówione w artykule – są to jednak rozważania dystrybutywne a nie kolektywne. Brak uzasadnienia merytorycznego, które wskazywałoby, że omawiany problem mieści się w zakresie „osiągnięcia naukowego”(por. wyżej) – czy tu chodzi o grupę ludzi, czy o coś innego?!

Podobne wątpliwości budzi następne zagadnienie prezentowanego cyklu zatytułowane jako „Kreowanie językowego obrazu uczestników konfliktów w polskich mediach”. Podaje tu Habilitantka dwa artykuły: „*Terrorysty czy powstańcy*”? *Sposoby nominacji uczestników konfliktu w Donbasie na przykładzie tytułów w polskich mediach* oraz „*Terrorysty,*

powstańcy, rządowe siły” – sposoby nominacji uczestników konfliktu w Syrii w polskich mediach internetowych [artykuł napisany w języku ukraińskim – tytuł w tłumaczeniu polskim nieadekwatny do oryginału (brzmi: „*Terroryści, rebelianci, siły rządowe*” – *sposoby...*), a w oryginale jest: „*Terroryści, powstańcy...*, s.16].

Jest tu pomieszanie różnych faktów, pojęć, terminologii, występują pewne nieścisłości, niekonsekwencje. Już samo sformułowanie tytułu budzi zastrzeżenia – „sposoby nominacji uczestników konfliktu (...) na przykładzie tytułów w polskich mediach...”. Czy tu chodzi o nominacje w rozumieniu onomastycznym? (mowa jest o powstańcach, terrorystach, rebeliantach itp., czyli są to nazwy pospolite), ponadto należało doprecyzować, że są to media internetowe. Niejasne jest sformułowanie (skrót myślowy): „na przykładzie tytułów...” – czy chodzi o tytuły jako przedmiot badań onomastycznych?, ze sformułowania w tekście wynika, że tak to można interpretować, por. „Tytuły, które zostały poddane analizie...” (s.107), a w innym miejscu artykułu autorka pisze: „Nazwy uczestników konfliktu w Donbasie zostały wyekscerpowane z tytułów informacji...”, s.105, czyli są źródłem ekscerpcji materiału!(por. też s. 106, 107). Jak rozumieć sformułowanie: „(...) wybieraną nazwą jest określenie terroryści” (s.109), czy w innym miejscu: „(...) stosowanie nazwy separatyści...”, s.111, „rzeczownik separatyści” (s.108) lub „(...) określenia separatyści” (s.109) itp. Jak widać, brak jednoznaczności w określaniu tych samych obiektów. Czy zatem wskazane artykuły mieszczą się we wskazanym do oceny cyklu?, czy jest to inny problem, dotyczący leksyki, może leksyki specjalnej, nasemantyzowanej, dotyczącej dyskursu politycznego, historycznego etc., a nie onomastyki. Poruszana w artykułach problematyka jest interesująca, ale nie mieści się we wskazanym cyklu, chyba żeby dodać odpowiednią podbudowę teoretyczną, metodologiczną i pokazać problem w innej perspektywie, ale to należałoby przemyśleć.

Przedstawiony cykl składający się na osiągnięcie naukowe mające stanowić „istotny wkład w rozwój danej dyscypliny naukowej” (językoznawstwa), nie ma w mojej opinii habilitacyjnej rangi. Nie stawia nowych problemów badawczych, nie porządkuje ich, nie proponuje nowych metod analizy, nie rozszerza aparatu pojęciowo-terminologicznego, a nawet przejmuje go czasem wręcz bezkrytycznie, pobieżnie, mieszając pojęcia (wprowadza wręcz pewne zamieszanie spowodowane nieścisłymi, niekonsekwentnymi, a nawet błędnymi sformułowaniami). Słabość tego cyklu polega też na tym, że różny materiał językowy rozpatrywany jest sam w sobie i dla siebie, przedstawione artykuły konstatają raczej pewien stan rzeczy, niż formułują problemy badawcze, które konstruowałyby odpowiednie dla nich instrumentarium metodologiczne, w tym pojęciowo-terminologiczne, pozwalające na zgromadzenie wymiernej i wiarygodnej bazy materiałowej. Zabrakło mi tu spójności między

tekstami, wprowadzenia, szerszej dyskusji teoretycznej problemu, uogólnień, podsumowania (na niektóre sprawy zwracałam uwagę w konkretnych przypadkach, zob. wyżej).

Osiągnięcie naukowe Habilitantki nie spełnia (z podanych wyżej powodów) ustawowych wymagań habilitacyjnych, nie stanowi bowiem „istotnego wkładu w rozwój danej dyscypliny naukowej (językoznawstwa)”.

IV. Inne obszary badań

Pani dr Małgorzata Kułakowska po uzyskaniu doktoratu – oprócz zaprezentowanego jako „osiągnięcie naukowe”, cyklu (na który składa się 6 artykułów) – wymienia w swoim dorobku naukowym jeszcze trzy cykle tematyczne: A) *Styl staropolskich i współczesnych przekładów Księgi Psalmów*, B) *Historia języka polskiego jako przedmiot dydaktyki szkolnej i uniwersyteckiej* i C) *Dydaktyka języka polskiego jako obcego* oraz D) artykuł pt. *Językowy obraz Ukrainy w „Sofiówce” Stanisława Trembeckiego*.

Cykl A), w skład którego wchodzi 9 artykułów, stanowi kontynuację badań nad psalterzami staropolskimi, podjętą jeszcze przed obroną doktoratu. Publikacje z tego cyklu autorka ujęła w trzy uzupełniające się serie tematyczne: *Psalmy jako modlitwy chrześcijańskie* (3 artykuły), *Językowy obraz Boga w przekładach biblijnych* (3 artykuły) oraz *Przestrzeń i światło jako archetypowe elementy metafor kreujących sacrum w tekstach religijnych* (3 artykuły). Cykl ten stanowi sensowną, uporządkowaną, sprobematyzowaną, uzupełniającą się całość, wnosi wprawdzie nowe elementy, nową problematykę badań, chociaż niektóre zagadnienia nieco się zazębiają z wcześniej omawianymi (przed doktoratem).

Zainteresowania Habilitantki dydaktyką szkolną i uniwersytecką koncentrują się zwłaszcza na problematyce nauczania przedmiotów historycznojęzykowych (zob. cykl B). Opublikowała z tego zakresu współautorski (z Agnieszką Myszka) wartościowy, przemyślany, bardzo dobrze skonstruowany podręcznik akademicki: *Na tropach przeszłości języka. Fonetyka*. Oprócz tego, ważną pomocą przybliżającą uczniom zagadnienia historii języka, są scenariusze zajęć dla młodzieży opublikowane w tomie *Kultura mówienia dawniej i dziś. Propozycje, scenariusze, ćwiczenia* (wyd. w 2014 r., red. Małgorzata Kułakowska, Agnieszka Myszka) – jeden tekst samodzielny (*Onomastyka w dydaktyce szkolnej*) i jeden współautorski (*Historia języka polskiego w dydaktyce szkolnej*). W drugiej części tej książki pt. *Kultura mówienia dawniej i dziś* opublikowała autorski artykuł *Rozwój palatalności spółgłosek środkowojęzykowych*. Do omawianego cyklu B) należy włączyć jeszcze 3 współautorskie artykuły dr M. Kułakowskiej (zob. Autoref., s.13 i załącznik).

Trzecim cyklem tematycznym (C) wymienionym przez Habilitantkę jest *Dydaktyka języka polskiego jako obcego*, na który składają się trzy artykuły współautorskie, zawierające scenariusze zajęć z języka polskiego jako obcego. Przedstawionym publikacjom dydaktycznym nie można odmówić wartości i przydatności w procesie nauczania przedmiotów historycznojęzykowych.

Dr Małgorzata Kułakowska jest ponadto współredaktorką czterech monografii z różnych dziedzin językoznawstwa i polonistyki (zob. Autoref., s.14 oraz załącznik III. H 1.).

V. Ocena działalności dydaktycznej, organizacyjnej, popularyzatorskiej

Habilitantka ma duże doświadczenie dydaktyczne, prowadziła różnego typu zajęcia, zwłaszcza przedmioty historycznojęzykowe, metodologię badań językoznawczych, zajęcia z przedmiotów logopedycznych na studiach polonistycznych ze specjalnością logopedyczną i inne. Od 2008 roku prowadzi seminaria magisterskie i licencjackie – wypromowała 5 magistrów i 35 licencjatów, recenzowała 26 prac licencjackich, a w roku bieżącym prowadzi seminarium na podyplomowych studiach logopedycznych. Brała udział w pracach komisji egzaminacyjnych podczas rekrutacji na studia filologii polskiej i angielskiej oraz uczestniczyła w rekrutacji na podyplomowe studia logopedyczne.

Pełniła też rolę opiekuna studenckiego koła naukowego oraz opiekuna naukowego na studenckich obozach dialektologicznych. Obecnie jest opiekunem naukowym Sekcji Logopedów przy Kole Naukowym Polonistów. W latach 2009 i 2013 była współorganizatorką dwóch konferencji studencko-doktoranckich. Brała udział w cyklicznej studenckiej imprezie „Tydzień Polonistów” (w latach 2013 i 2014), promującej rzeszowską polonistykę.

Dr Małgorzata Kułakowska doskonaliła swój warsztat dydaktyczny, biorąc udział w stażach naukowych i szkoleniach. Ukończyła m. in. szkolenie z zakresu psychologii, uczestniczyła w licznych kursach i warsztatach organizowanych dla logopedów. Doświadczenie dydaktyczne oraz wiedzę, zwłaszcza z zakresu dydaktyki języka polskiego jako obcego zdobywała także na stażu zagranicznym (na Wydziale Sławistyki Uniwersytetu w Lizbonie w ramach programu Erasmus) oraz na Uniwersytecie Bolońskim i Uniwersytecie w Brazylii (Kurytyba) – wizyta studyjna w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (współfinansowany ze środków UE), odbyła staż naukowo-dydaktyczny na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie.

Dr Małgorzata Kułakowska ma również spore osiągnięcia organizacyjne i popularyzatorskie - współorganizowała cztery konferencje naukowe, zorganizowała też VII Rzeszowską Sesję Logopedyczną, prowadziła warsztaty ortofoniczne dla szkół ponadgimnazjalnych, a w latach 2012-2014 i 2017-2018 była organizatorką „Dyktanda Uniwersyteckiego”. Udzielała się za granicą, organizując w Ambasadzie RP w Kijowie (w 2015 r.) warsztaty teatralne dla nauczycieli i lektorów języka polskiego, pracujących na Ukrainie.

Uczestniczyła ponadto w projekcie „Internetowy mistrz kultury języka” (2010 r.), realizowanym przez UR we współpracy z TMJP oraz dyrektorami szkół podstawowych w województwie podkarpackim. Od 1995 roku jest członkiem Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego (Oddział w Rzeszowie).

VI. Konkluzja końcowa

Dotychczasowy dorobek naukowy Pani dr Małgorzaty Kułakowskiej (ilościowo może nie za bogaty, ale wystarczający w postępowaniu habilitacyjnym) ma pewne walory materiałowe, porządkujące, nawet wartości poznawcze, zwłaszcza niektóre prace historycznojęzykowe, z zakresu staropolszczyzny, czy opracowania dydaktyczne. Pewne obszary tematyczne Habilitantka spenetrowała dokładnie i dostarczyła wielu wartościowych, porządkujących opracowań, ale jednocześnie część jej publikacji charakteryzuje się pewną powtarzalnością tematyczną i jednorodnością zaplecza teoretycznego i metodologicznego (zwłaszcza z zakresu staropolszczyzny). Artykuły wskazane jako osiągnięcie naukowe Habilitantki dowodzą czasem powierzchowności, a nawet luk w wiedzy merytorycznej, chociaż podjęta w nich problematyka jest bardzo interesująca i warta monograficznego opracowania. Całościowy dorobek naukowy dr Małgorzaty Kułakowskiej (w tym też czynny udział w konferencjach naukowych), jej zaangażowanie dydaktyczne, organizacyjne i popularyzatorskie składa się na obraz człowieka pełnego pasji, niemałej wiedzy i umiłowania wykonywanej przez siebie pracy. Zgodnie jednak z wymaganiami ustawowymi, dorobek naukowy Habilitantki na tym etapie „nie stanowi istotnego wkładu w rozwój danej dyscypliny naukowej”(językoznawstwa), stąd też nie daje on podstaw do nadania stopnia doktora habilitowanego.

Kraków, 25 czerwca 2019 r.

prof. dr hab. Elżbieta Rudnicka-Fira

